

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД – СПРЯМОВАНІСТЬ НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ІНЖЕНЕРА ДЛЯ СФЕРИ ХАРЧОВОЇ ІНДУСТРІЇ

Дюкарева Г.І., канд. техн. наук, проф.
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Рижкова Т.М., д-р техн. наук, доц.
Харківська державна зооветеринарна академія

В умовах сьогодення діяльність підприємств харчової галузі пов'язується із впровадженням у виробництво нових видів харчових продуктів, розширенням їх асортименту, створенням інноваційних харчових технологій та обладнання, які відповідають сучасним вимогам ресурсо-, енергозбереження, безпеки та якості. Це зумовлює необхідність підготовки компетентних інженерів-технологів, здатних до творчої праці, професійного саморозвитку та вдосконалення.

Тому підвищення ефективності підготовки майбутніх інженерів-технологів харчової галузі до творчої професійної діяльності є актуальним і своєчасним завданням. Одним із шляхів його вирішення може бути набуття студентами набору компетентностей.

Під терміном «компетенція» розуміється передусім коло повноважень організації, установи або особи. У межах своєї компетенції особа може бути компетентною або некомпетентною у деяких питаннях, тобто мати компетентність у певній сфері діяльності. Під поняттям компетентнісний підхід розуміється спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових і предметних компетентностей особистості. Результатом такого процесу буде формування загальної компетентності людини.

Особливої актуальності набуває сьогодні проблема розробки і вдосконалення компетентнісних підходів, оскільки це стосується особистості кожного здобувача вищої освіти, які можуть бути реалізовані і перевірені тільки в процесі виконання конкретним студентом певного комплексу дій. Це потребує трансформації змісту освіти, перетворення його з моделі, яка існує об'єктивно для «всіх» у суб'єктивні надбання окремого студента, які можна оцінити.

Засобами підготовки майбутніх інженерів-технологів харчової галузі до творчої професійної діяльності можна вважати алгоритм управління творчою навчально-пізнавальною діяльністю студентів з елементами покрокової інформаційної підтримки на кожному етапі діяльності. Творча діяльність фахівців харчової індустрії повинна

здійснюватися за трьома основними напрямками: розроблення та вдосконалення харчових продуктів, технологій і обладнання.

З метою впровадження компетентнісного підходу, який би забезпечував інноваційний процес і сприяв підвищенню конкурентної здатності та ефективного використанню вітчизняного науково-технологічного потенціалу потрібно застосовувати ключові компетентності.

Ключова компетентність, є об'єктивною категорією, яка фіксує суспільно визнаний комплекс знань, умінь, навичок певного рівня, що можуть бути застосовані у різних сферах діяльності людини. Вона може бути визначена як здатність людини здійснювати складні види діяльності, ефективно вирішуючи відповідні проблеми.

Кожна з таких компетентностей передбачає засвоєння студентом не окремих, не пов'язаних один з одним елементів знань і умінь, а оволодіння комплексною процедурою, в якій для кожного виділеного напряму її набуття є відповідна сукупність освітніх компонентів, що мають особистісно-діяльнісний характер. Вони поєднують у собі навчальний процес і наукові дослідження з розвинутою мережею високотехнологічних інноваційних структур. Для цього необхідно забезпечити високу функціональність людини в умовах, коли ідеї, знання і технології змінюються набагато швидше, ніж покоління людей, а крім того, віднайти раціональні схеми співвідношення між лавиноподібним розвитком знань, високих технологій та людською здатністю їх творчо засвоїти. Виробити у людини здатність до свідомого й ефективного функціонування в умовах небувалого ускладнення відносин у глобалізованому інформаційному суспільстві при швидкозростаючій комунікативності життя та інформаційній насиченості середовища життєдіяльності.

В умовах зростаючої конкуренції на ринку освітніх і наукових послуг, основним завданням для вищих навчальних закладів стає безперервний пошук способів і методів удосконалення не лише навчального процесу, а й наближення змісту вищої освіти до вимог і потреб ринку з практичної точки зору.

Тому, компетентнісний підхід має бути спрямованим на формування і розвиток ключових компетентностей особистості, культивувати у кожній особистості переконання формувати конструктивізм як основу життєвої позиції, утверджувати культуру толерантності. До того ж треба сприяти виробленню розуміння необхідності та вміння навчитися упродовж всього життя. Це найважливіша функція навчального процесу поряд із засвоєнням базових знань.